

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN BANAS

KPB.410.006.01.2021

Pan
Mariusz Kamiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/075 Realizacja zadań dotyczących rozbudowy przejść granicznych oraz przygranicznej infrastruktury drogowej na granicy polsko-ukraińskiej w latach 2015-2021

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: MSWiA lub Ministerstwo), ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Kamiński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, powołany na stanowisko 14 sierpnia 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję ministra właściwego ds. wewnętrznych poprzednio pełnili: Elżbieta Witek (od 4 czerwca 2019 r. do 9 sierpnia 2019 r.), Joachim Brudziński (od 9 stycznia 2018 r. do 4 czerwca 2019 r.), Mariusz Błaszczak (od 16 listopada 2015 r. do 9 stycznia 2018 r.) oraz Teresa Piotrowska (od 22 września 2014 r. do 16 listopada 2015 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działalność związana z realizacją zadań dotyczących budowy nowych oraz rozbudowy istniejących przejść granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej.2. Działania na rzecz dostosowania przygranicznej infrastruktury drogowej do potrzeb ruchu granicznego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2021, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, dotyczących działalności objętej kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Beata Wachowska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/72/2021 z dnia 9 listopada 2021 r.2. Mariusz Mijewski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/92/2021 z dnia 1 grudnia 2021 r.3. Rafał Komorowski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KPB/93/2021 z dnia 1 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 1-6)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK pozytywnie ocenia działalność Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: Minister SWiA lub Minister) związaną z realizacją zadań dotyczących budowy nowych i rozbudowy istniejących przejść granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej, jak również działania na rzecz dostosowania przygranicznej infrastruktury drogowej do potrzeb ruchu granicznego podejmowane przez MSWiA w ramach swoich kompetencji.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Minister podejmował rzetelne działania w celu doprowadzenia do realizacji przez stronę polską międzyrządowych ustaleń dotyczących budowy nowych i rozbudowy istniejących przejść granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy. Pomimo, iż zakres kompetencji i odpowiedzialność Ministra SWiA za wykonanie zadań dotyczących rozbudowy istniejących oraz budowy nowych przejść granicznych wynikały z szeregu uregulowań oraz uczestnictwa w różnych gremiach decyzyjnych, działania Ministra i jego Urzędu w obszarze objętym kontrolą były spójne i skuteczne. W ramach systemu planowania i dystrybucji środków budżetowych wdrożone zostały procedury umożliwiające skuteczny nadzór MSWiA nad realizacją zadań z zakresu budowy/rozbudowy przejść granicznych. Minister zapewnił efektywne rozdysponowanie ograniczonych środków budżetowych przeznaczonych na te zadania realizowane przez terenowe organy administracji rządowej właściwe w tych sprawach (województw). System planowania i monitoringu realizowanych zadań na przejściach granicznych podlegał celowym modyfikacjom w wyniku prowadzonych analiz jego skuteczności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działalność związana z realizacją zadań dotyczących budowy nowych oraz rozbudowy istniejących przejść granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej.

Opis stanu
faktycznego

Za prowadzenie spraw związanych z planowaniem, budową nowych przejść granicznych, rozbudową istniejącej infrastruktury granicznej oraz monitorowaniem realizacji zadań z tego zakresu⁴, od 2 października 2021 r. odpowiadał Departament Spraw Międzynarodowych i Migracji (dalej: DSMiM). Uprzednio zadanie te wykonywały:

- Departament Spraw Międzynarodowych (od 10 marca 2021 r. do 1 października 2021 r.),
- Departament Analiz i Polityki Migracyjnej (od 28 listopada 2017 r. do 9 marca 2021 r.⁵)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zgodnie z zarządzeniami: nr 6 Ministra SWiA z 29 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego MSWiA (Dz. Urz. MSWiA poz. 7, ze zm.) oraz nr 4 Ministra SW z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego MSW (Dz. Urz. MSWiA Nr 1, poz. 3, ze zm.).

⁵ Zarządzenie nr 13 Ministra SWiA z 13 marca 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego MSWiA (Dz. Urz. MSWiA z 2018 r. poz. 15, ze zm.).

- Departament Polityki Granicznej i Funduszy Międzynarodowych (od 21 kwietnia 2016 r. do 27 listopada 2017 r.),
- Departament Współpracy Międzynarodowej i Funduszy Europejskich MSW (od 9 grudnia 2011 r. do 20 kwietnia 2016 r.).

Do zadań realizowanych przez ww. komórki Ministerstwa należało w szczególności: monitorowanie prac związanych z budową, modernizacją i rozbudową drogowych przejść granicznych (dalej: dpj), współpraca z wojewodami i organami samorządów terytorialnych w zakresie zagospodarowania granicy państwowej, opracowanie projektów umów międzynarodowych dotyczących zagospodarowania granicy państwowej oraz monitorowanie wykonywania tych umów; przygotowanie propozycji podziału rezerwy celowej budżetu państwa na budowę, modernizację zagospodarowanie przejść granicznych oraz podział limitów budżetowych na ten cel pomiędzy województwami.

(akta kontroli: str. 9-14, 40-46)

Na podstawie porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, a Rządem Ukrainy o współpracy międzyregionalnej z dnia 24 maja 1993 r. powołano Polsko-Ukraińską Międzyrządową Radę Koordynacyjną ds. Współpracy Międzyregionalnej (dalej: PU MRK lub Rada).

Przewodniczącym polskiej części PU MRK był mianowany przez Radę Ministrów (na wniosek Ministra SWiA) sekretarz lub podsekretarz Ministerstwa. Zadania PU MRK zostały określone w statucie z 26 stycznia 1996 r. i obejmowały m.in.:

- określanie kierunków i podstawowych założeń współpracy międzyregionalnej;
- rozpatrywanie propozycji szczebla regionalnego, lokalnego, organów samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych i organizacji społecznych RP dotyczących konkretnych projektów;
- opiniowanie projektów dwustronnych porozumień.
- opracowanie propozycji w ramach współpracy międzyregionalnej i przekazywanie ich kompetentnym organom do rozpatrzenia i podjęcia decyzji.

Obsługę prac polskiej części Rady zapewniała komórka organizacyjna Ministerstwa odpowiadająca za współpracę międzynarodową⁶, w ramach której funkcjonował Sekretariat Rady. Zgodnie ze statutem PU MRK (cz. III pkt 1, 3 i 4) w strukturach PU MRK funkcjonowało 5 komisji problemowych, w tym Komisja ds. przejść granicznych i infrastruktury (dalej: Komisja ds. przejść)⁷. Przewodniczącym Komisji ds. przejść⁸ w okresie objętym kontrolą był przedstawiciel Straży Granicznej, a Komisja ta była obsługiwana przez Zarząd Graniczny Komendy Głównej Straży Granicznej.

(akta kontroli: str. 26-29, 123-126, 346-350, 401-410)

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 grudnia 2005 r. w sprawie *obowiązków wojewody w zakresie finansowania i utrzymywania przejść granicznych, przejść turystycznych, miejsc przekraczania granicy na szlakach turystycznych oraz punktów nocnego postoju na rzekach granicznych, ich*

⁶ Departament Spraw Międzynarodowych i Migracji (od 2 października 2021 r.), Departament Spraw Międzynarodowych (od 21 kwietnia do 1 października 2021 r.) oraz Departament Współpracy Międzynarodowej i Funduszy Europejskich (od 9 grudnia 2011 r. do 20 kwietnia 2016 r.).

⁷ Pozostałe cztery Komisje: ds. zwalczania patologii związanych z transgranicznym ruchem osobowym, ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń, ds. planowania przestrzennego oraz ds. współpracy transgranicznej.

⁸ Powołanym przez Przewodniczącą Rady, zgodnie z cz. III pkt. 3 statutu PU MRK.

wyposażenia w sprzęt, a także organów właściwych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych⁹ za budowę nowych i rozbudowę istniejących przejść granicznych na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej odpowiedzialni byli wojewodowie lubelski i podkarpacki.

Ponadto, zdania z tego zakresu wykonywały m.in:

- Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej powołany przez Prezesa Rady Ministrów zarządzeniem nr 53 z dnia 13 czerwca 2012 r. (do 14 grudnia 2018 r.),
- Zespół ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową powołany przez Prezesa Rady Ministrów zarządzeniem nr 85 z dnia 20 czerwca 2020 r.¹⁰

(akta kontroli: str. 224-232, 284-286)

Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej oraz Zespół ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową

Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej pełnił rolę organu pomocniczego Prezesa Rady Ministrów. Zgodnie z zarządzeniem nr 53 przewodniczącym Zespołu był minister właściwy ds. wewnętrznych. W jego skład wchodził wyznaczony przez ministrów sekretarz lub podsekretarz stanu¹¹ oraz m.in. Komendant Główny Straży Granicznej i Komendant Główny Policji. Do zadań Zespołu należało m.in.: przygotowanie projektów programów zagospodarowania granicy państwowej oraz zasad ich finansowania, inicjowanie i opiniowanie działań w sprawach organizowania i stałego utrzymania przejść granicznych w stanie umożliwiającym skuteczną pracę organów kontroli granicznej oraz koordynowanie współpracy centralnych i terenowych organów administracji rządowej.

Stosownie do § 8 pkt 1 ww. zarządzenia obsługę techniczną i merytoryczną działalności Zespołu zapewniał urząd obsługujący ministra właściwego ds. wewnętrznych, tj. komórka organizacyjna Ministerstwa odpowiedzialna za prowadzenie spraw związanych z polityką graniczną państwa.

(akta kontroli: str. 233-245)

Prezes Rady Ministrów zarządzeniem nr 199 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zniesienia niektórych organów pomocniczych Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów z dniem 15 grudnia 2018 r. zniósł Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej.

W dniu 24 czerwca 2020 r. Prezes Rady Ministrów ponownie powołał w strukturach Rady Ministrów organ pomocniczy właściwy w sprawach dotyczących granicy państwowej, tj. Zespół ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową. Podobnie jak w przypadku poprzedniego, przewodniczącym Zespołu był minister właściwy ds. wewnętrznych, a obsługę techniczną i koordynacyjną działalności Zespołu zapewniało Ministerstwo.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 64.

¹⁰ M. P. z 2020 r. poz. 570, ze zm.

¹¹ Kierujący m.in. działami: administracja publiczna, budżet, finanse publiczne, gospodarka, gospodarka morska, gospodarka wodna, obrona narodowa, rolnictwo, rynki rolne, Skarb Państwa, transport, środowisko, sprawy zagraniczne, zdrowie oraz żegluga śródlądowa.

W okresie objętym kontrolą przewodniczący zarówno Zespołu ds. Zagospodarowania Granicy, jak i Zespołu ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą wykonywali obowiązki dotyczące sprawozdawczości z prac zespołów i przekazywali je Prezesowi Rady Ministrów¹².

(akta kontroli: str. 249-265, 318-320)

Planowanie i monitorowanie inwestycji w przejściach granicznych

W okresie objętym kontrolą obowiązywały procedury planowania i monitorowania inwestycji w przejściach granicznych.

W dniu 20 listopada 2014 r. Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej uchwałą nr 13/2014 ustanowił *Zadaniowy system planowania i monitorowania inwestycji w przejściach granicznych*.

Minister wyjaśnił¹³, że po likwidacji Zespołu żadna komórka organizacyjna nie przejęła jego zadań z uwagi na fakt, iż wykraczały one poza kompetencje poszczególnych resortów. Niemniej jednak, w celu podtrzymania współpracy z podmiotami związanymi z funkcjonowaniem przejść granicznych, Minister podjął decyzję o utrzymaniu stosowanych praktyk dotyczących podziału środków finansowych. Zasady te określono w *Procedurze planowania i monitorowania inwestycji w przejściach granicznych* z dnia 9 stycznia 2019 r. W procedurze tej wykorzystano doświadczenia z dotychczasowej realizacji zadań w tym zakresie. Zasady te obowiązywały do czasu uchwalenia nowych regulacji w tym obszarze.

(akta kontroli: str. 9-14, 27)

Po powołaniu nowego Zespołu przyjęto 9 listopada 2021 r. uchwałą nr 1/2021 *Procedura planowania i monitorowania inwestycji w przejściach granicznych* dostosowując ją do nowych ram organizacyjnych.

(akta kontroli: str. 288-301)

Plany wieloletnie

W latach 2015-2021 Ministerstwo nie opracowało wieloletnich planów rozwoju infrastruktury granicznej. Planowanie zadań ograniczało się do perspektywy roku budżetowego. Takie rozwiązanie wynikało z zebranych doświadczeń z realizacji *Programu rozwoju infrastruktury granicznej na polsko-ukraińskiej granicy państwowej w latach 2010 – 2013* i zostało przyjęte przez Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej w dokumencie *Zadaniowy system planowania i monitorowania inwestycji w przejściach granicznych*. W dokumencie tym zdiagnozowano problemy w finansowaniu inwestycji w przejścia graniczne, które dotyczyły m.in.:

- braku stabilnych ram finansowych, które zapewniałyby finansowanie inwestycji w perspektywie dłuższej niż rok budżetowy,
- ograniczeń środków budżetowych na realizację inwestycji w przejściach granicznych (zapotrzebowanie zgłoszone przez wojewodów znacznie przewyższało limity przydzielone przez ministra finansów),
- zawyżania kosztorysów i zakresu inwestycji przez wojewodów w stosunku do analogicznych dóbr i usług dostępnych na rynku,

¹² Taki obowiązek wynikał z § 9 pkt 1 zarządzenia nr 53 Prezesa Rady Ministrów, a od 2020 r. z § 9 pkt 1 zarządzenia nr 85 Prezesa Rady Ministrów.

¹³ Na podstawie upoważnienia nr DP-WPP-0114-57(6)/20121/SH z dnia 8 października 2021 r. w imieniu Ministra wyjaśnień udzielali Marek Puchnowski – Dyrektor Departamentu Kontroli MSWiA oraz Maciej Galkiewicz – Zastępca Dyrektora Departamentu Kontroli MSWiA.

- nieodpowiedniego przygotowania inwestycji (w szczególności o charakterze budowlanym), co utrudniało wykonanie całego zaplanowanego zakresu rzeczowego.

(akta kontroli: str. 9-14, 229-230, 233-245)

W celu rozwiązania m.in. ww. problemów rozważane były rozwiązania przewidujące opracowanie wieloletnich planów zagospodarowania granicy (m.in. decentralizacja systemu finansowania przejść granicznych, wprowadzenie podejścia projektowego oraz powołanie agencji wykonawczej ds. przejść granicznych). Zdaniem Zespołu, wprowadzenie któregośkolwiek z rozważanych rozwiązań wymagałoby zmiany całego systemu, co nie było realne w najbliższej perspektywie czasowej. W związku z powyższym ustalono, aby w oparciu o istniejące procedury podziału limitów wydatków budżetowych na przejścia graniczne oraz podziału rezerwy celowej na budowę, modernizację i utrzymanie przejść granicznych opracować listę zadań inwestycyjnych w przejściach granicznych na granicy zewnętrznej oraz roczny plan inwestycyjny. Przyjęto zasadę, że zadania wieloletnie – realizowane w trakcie przynajmniej dwóch lat – ujmowane będą w ramach prac nad planem rocznym poprzez zawarcie stosownej adnotacji z informacją o planowanych kosztach. Podobne zasady określono w przyjętych później procedurach planowania i monitorowania inwestycji na przejściach granicznych. Niezależnie od powyższego w przypadku dużych inwestycji wieloletnich Minister SWiA zwracał się do Ministra Finansów o zapewnienie wieloletniego finansowania na podstawie art. 153 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴.

(akta kontroli: str. 26-29, 234-245)

Plany roczne

Stosownie do procedur planowania inwestycji uprawnionymi do zgłaszania zadań inwestycyjnych byli wojewodowie, a w przypadku zadań wykraczających swoim zakresem poza jedno województwo zadania mogły być zgłaszane m.in. przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, Szefa Służby Celnej, Głównego Lekarza Weterynarii, Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Podmioty te przedkładały do Zespołu wnioski zawierające: przewidywany zakres rzeczowy inwestycji, uzasadnienie potrzeby realizacji, wymagane uzgodnienia, decyzje administracyjne oraz szacowane skutki finansowe. Po dokonanej analizie¹⁵, zgodnie z decyzją Zespołu (podejmowaną w formie uchwały) były wpisywane na listę zadań do realizacji. Kopie uchwał przekazywano wojewodom.

W planie rocznym ujmowano inwestycje rekomendowane przez Zespół do sfinansowania w ramach podziału limitów wydatków budżetowych lub środków z rezerwy celowej oraz te, które posiadały gwarancję finansowania w danym roku ze środków pomocowych lub innych źródeł. Roczny plan inwestycyjny w przejściach granicznych na granicy zewnętrznej przyjmowany był przez Zespół w formie uchwały.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

¹⁵ Ocena polegała na weryfikacji zasadności i komplementarności proponowanych inwestycji. W szczególności do analizy porównawczej wykorzystywane były koszty jednostkowe zakupionego wyposażenia. W przypadku stwierdzenia znaczących rozbieżności pomiędzy wnioskowaną kwotą, a posiadanymi środkami żądano dodatkowego uzasadnienia lub ograniczono przyznane środki do wysokości zbliżonej do faktycznie poniesionych kosztów.

Po likwidacji Zespołu ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej Minister rekomendował zadania do sfinansowania w danym roku budżetowym, a także zatwierdzał plany inwestycyjne po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów.

(akta kontroli: str. 9-14, 26-29, 32-39, 321-335)

Monitorowanie i nadzór nad inwestycjami

W okresie objętym kontrolą wojewodowie przekazywali do Ministerstwa sprawozdania z realizacji zadań w terminach określonych w ww. procedurach. Sprawozdania obejmowały m.in. wysokość poniesionych wydatków, planowany i wykonany zakres rzeczowy inwestycji oraz osiągnięte rezultaty. Na podstawie zebranych informacji opracowywano łączne sprawozdania roczne, które przekazywano do wiadomości organów odpowiedzialnych.

Uregulowania dotyczące sprawozdawczości podlegały ewaluacji, co skutkowało wprowadzaniem zasadnych zmian. W latach 2015-2019 obowiązywały sprawozdania kwartalne, które, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora DSMiM okazały się narzędziem nieskutecznym, ponieważ nie zapewniały realnej i adekwatnej w czasie reakcji na problemy zgłaszane przez wojewodów. Zmiana procedury w 2019 r. wprowadziła roczne sprawozdania, które miały wyłącznie charakter informacyjny, co również nie dawało możliwości zdiagnozowania problemów dotyczących realizowanych inwestycji, ani podjęcia działań zaradczych. W ramach procesu zmiany procedury w 2021 r. system monitorowania poszerzono o sprawozdania bieżące składane po zakończeniu każdego etapu określonego w harmonogramie, oraz sprawozdania końcowe po zakończeniu inwestycji. Jak wyjaśnił Dyrektor DSMiM ocena skuteczności wdrożenia nowego systemu monitoringu będzie możliwa dopiero od 2022 r.

(akta kontroli: str. 32-39, 233-245, 246-248, 288-301)

System finansowania inwestycji w przejścia graniczne

W celu efektywnego wykorzystania środków finansowych¹⁶ na podstawie obowiązujących zasad podziału limitu środków budżetowych i rezerwy celowej powołano:

- 1) w ramach Zespołu ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej grupę roboczą ds. podziału środków rezerwy celowej budżetu państwa na budowę, modernizację i utrzymanie przejść granicznych. Grupa miała za zadanie przygotowywanie rekomendacji podziału środków z rezerwy celowej (wydatki bieżące i majątkowe) poz. 22 pn.:
 - a) Budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych) oraz utrzymanie obiektów pozostałych, po przejściach granicznych na wewnętrznych granicach Schengen,
 - b) Budowa, modernizacja i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych);

¹⁶ Stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej, podziału kwoty wydatków dla działu „Transport i łączność”, rozdziału „Przejścia graniczne” pomiędzy wojewodów dokonywał minister właściwy ds. wewnętrznych. Ponadto, zgodnie z art. 154 pkt 1 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem SWiA dokonywał podziału rezerwy „Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych”.

- 2) w ramach Zespołu ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową grupę roboczą ds. planowania inwestycji w przejściach granicznych, której zadaniem była analiza wniosków przesłanych przez wojewodów oraz podział wydatków majątkowych w ramach rezerwy celowej poz. 22. *Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych.*

W skład grup roboczych wchodził przedstawiciele ministrów i urzędów centralnych zainteresowanych inwestycjami w przejściach granicznych, a pracami kierował dyrektor departamentu odpowiedzialnego za politykę graniczną lub jego zastępca.

(akta kontroli str. 32-39, 441-455)

W okresie objętym kontrolą Minister podejmował działania w celu zapewnienia finansowania inwestycji w przejścia graniczne m.in. poprzez zwiększenie wysokości rezerwy celowej cz. 83 poz. 22. Na etapie prac parlamentarnych nad ustawą budżetową (w części dotyczącej wydatków majątkowych) zgłaszał potrzebę zabezpieczenia środków na ten cel. Jednakże, w 2015 r. i 2020 r. wnioski nie zostały uwzględnione przez Ministra Finansów.

Składane przez wojewodów wnioski dotyczące przejść granicznych były analizowane przez komórkę organizacyjną Ministerstwa odpowiedzialną za prowadzenie polityki granicznej oraz grupę roboczą ds. planowania inwestycji w przejściach granicznych. Weryfikowano między innymi zakres i koszty przewidzianych robót.

(akta kontroli str. 32-39, 429-430)

Działalność Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej w zakresie budowy i udostępniania nowych przejść granicznych.

Zgodnie z częścią IV pkt 2 statutu posiedzenia PU MRK odbywają się stosownie do potrzeb, jednakże nie rzadziej niż raz w roku. W okresie objętym kontrolą posiedzenia Rady odbyły się: 31 marca 2015 r. (Rzeszów), 27-28 października 2016 r. (Lwów), 16 lutego 2018 r. (Rzeszów), 21-22 marca 2019 r. (Zbaraż) oraz 2 czerwca 2021 r. w formie wideokonferencji¹⁷.

Najważniejsze propozycje Rady¹⁸ w zakresie infrastruktury granicznej dotyczyły m.in.:

1. rozdzielenia ruchu osobowego i transportowego w przejściu granicznym Korczowa – Krakowiec,
2. wprowadzenia odpraw w ruchu pieszym w istniejących przejściach w tym w szczególności Hrebenne – Rawa Ruska oraz Dołhobyczów – Uhrynów (na stałe), oraz przejściu granicznym Malhowice – Niżankowice – w budowie.
3. możliwości utworzenia nowych przejść granicznych Michałowice – Łopuszanka, Zbereże – Adamczuki oraz Smolnik – Boberka,
4. dokonywania kontroli w jednym miejscu na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej,
5. rozbudowy przejścia Zosin – Ustifug.

¹⁷ W 2020 roku posiedzenie Rady nie odbyło się ze względu na sytuację epidemiczną natomiast zaplanowane na koniec 2017 r. posiedzenie nie odbyło się ze względu m.in. na zmianę Współprzewodniczącego polskiej części PU MRK.

¹⁸ Wykonanie tych propozycji zostało objęte szczegółową kontrolą.

W okresie objętym kontrolą za realizację propozycji PU MKR w zakresie przejść granicznych odpowiadała Komisja ds. przejść.

Ad. 1 Zadanie dotyczące rozdzielenia ruchu osobowego i transportowego w przejściu granicznym Korczowa – Krakowiec nie zostało zrealizowane, pomimo że było to jedno z priorytetowych zadań wskazywanych przez Radę. Dyrektor DSMiM wyjaśnił, że przyczyną tego stanu rzeczy był brak infrastruktury do dokonywania kontroli w ruchu osobowym po ukraińskiej stronie granicy¹⁹. W 2019 r. zaakceptowany został przez stronę polską kontrakt na budowę elementów tej infrastruktury ze środków kredytu w ramach pomocy wiązanej (szerzej na ten temat w rozdziale *Działania na rzecz dostosowania przygranicznej infrastruktury drogowej do potrzeb ruchu granicznego*).

(akta kontroli str. 58, 349-350)

Ad 2. Zgodnie z art. 2 ust. 1 umowy z dnia 18 maja 1992 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie przejść granicznych²⁰ (dalej: umowa w sprawie przejść granicznych), przekraczanie granicy państwowej przez osoby w drogowych przejściach granicznych odbywa się środkami transportu lub pieszo. Stosownie do powyższych zapisów wprowadzenie ruchu pieszego w przejściach granicznych nie wymaga zmiany zakresu ruchu. Wyjątek stanowi przejście graniczne (w budowie) Malhowice – Niżankowice (szerzej na ten temat w części dotyczącej budowy tego przejścia).

W okresie objętym kontrolą opracowano²¹ program funkcjonalno-użytkowy dla ciągu pieszego i rowerowego w dpG Hrebenne – Rawa Ruska oraz pieszego w dpG Dołhobyczów – Uhrynów²².

Przejście Hrebenne – Rawa Ruska

Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu Wojewody Lubelskiego nie został wyłoniony wykonawca zadania. W związku z powyższym Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wypowiedziało umowę grantową w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina. Dyrektor DSMiM poinformował, że strona ukraińska również nie wybudowała infrastruktury do kontroli ruchu pieszego w przejściu w Rawie Ruskiej. Zadanie to pozostaje niezrealizowane.

(akta kontroli str. 56-60)

Przejście Dołhobyczów – Uhrynów

W 2017 r. Zespół ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej przy ocenie wniosków do rezerwy celowej na 2018 r. zakwestionował oszacowany przez wojewodę zakres i koszty planowanej budowy ciągu pieszego w tym przejściu. Stwierdzono, że nakłady były za wysokie, a zakres za szeroki porównując je do innych tego typu inwestycji. Zespół podjął decyzję o nie ujęciu tego zadania w planie na 2018 r.

¹⁹ Należy podkreślić, że Polska zrealizowała w pełni podjęte w 2010 r. zobowiązania dwustronne dotyczące budowy infrastruktury w Korczowej.

²⁰ M. P. z 2003 Nr 37, poz. 530.

²¹ Opracowanie i uzgadnianie programów funkcjonalno-użytkowych przejść granicznych (dopuszczenie przekraczania granicy w ruchu pieszym) były prowadzone przez wojewodów na podstawie art. 5 ust. 2 umowy w sprawie przejść granicznych, w związku z art. 17 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1776 ze zm.).

²² W okresie od 1 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2018 r. w dpG Dołhobyczowie prowadzony był program pilotażu odpraw w ruchu pieszym.

Natomiast, Wojewoda Lubelski w kolejnych latach nie wnioskował o środki na ten cel.

(akta kontroli: str. 336-350)

Budowa przejścia Malhowice – Niżankowice

Utworzenie przejścia granicznego zostało uzgodnione ze stroną ukraińską podczas posiedzenia Komisji ds. przejść, które odbyło się 8 września 2006 r. w Jagodzinie²³. W dniu 19 września 2012 r. zawarto porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu drogowego przejścia granicznego Malhowice – Niżankowice²⁴ (dalej: Porozumienie w sprawie przejścia granicznego Malhowice – Niżankowice). W przejściu tym, zgodnie z porozumieniem, został wyłączony ruch pieszy i towarowy. Jednakże, na podstawie uzgodnień na posiedzeniach Komisji ds. przejść (10 marca 2017 r. w Budomierzu i 19 grudnia 2017 r. w Rawie Ruskiej) oraz na XIV posiedzeniu PU MRK w Rzeszowie (16 lutego 2018 r.) prowadzono rozmowy w sprawie zmiany ruchu.

Zmiana zakresu ruchu wymagała opracowania projektu porozumienia, który uwzględniałby przedmiotową zmianę (wprowadzenie ruchu pieszego), jak również rezygnację z wyłączenia ruchu towarowego środkami transportu o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony w przejściu granicznym.

W związku z powyższym Ministerstwo pierwsze uzgodnienia rozpoczęło w 2018 r., ale ostateczny projekt powstał w 2021 r.²⁵ Opóźnienia wynikały z rozbieżności dotyczących wyłączenia lub nie ruchu towarowego na tym przejściu. Ze względu na fakt, że zgodnie z informacjami otrzymanymi od wojewody zasadniczo nie obniżało to kosztów, podjęto decyzję o niewyłączeniu ruchu towarowego. Po przeprowadzeniu uzgodnień wewnątrzresortowych i międzyresortowych w dniu 7 grudnia 2021 r. Minister wystąpił o zgodę do Prezesa Rady Ministrów na rozpoczęcie negocjacji zmiany Porozumienia w sprawie przejścia granicznego Malhowice – Niżankowice. Zgodę uzyskano 27 grudnia 2021 r.

Nie stwierdzono opóźnień w działalności Ministerstwa w zakresie budowy tego przejścia. Główne powody długotrwałości procesu inwestycyjnego budowy przejścia granicznego Malhowice – Niżankowice wynikały:

1. Z problemów z opracowaniem dokumentacji projektowej przez wojewodę, którą opracowywano w latach 2016-2018 r.
2. Długotrwałości procesu uzyskania zapewnienia finansowego przez wojewodę, który trwał w latach 2017-2019 r.

W dniu 24 grudnia 2019 r. Minister Finansów wydał decyzję nr 1/2019 o zapewnieniu finansowania budowy dpg w Malhowicach na łączną kwotę 109.587,6 tys. zł, zaplanowanej na lata 2020-2024 r. Obecnie dpg jest w trakcie budowy.

(akta kontroli: str. 338-341,489-490)

Ad 3. W dniu 10 marca 2017 r. na posiedzeniu Komisji ds. przejść strona ukraińska zaproponowała rozważenie możliwości utworzenia nowych przejść granicznych: Michniowiec – Łopuszanka, Adamczuki – Zbereże oraz Smolnik – Boberka.

²³ Wymiana not dyplomatycznych nastąpiła 22 marca 2007 r.

²⁴ M. P. z 2013 poz. 787.

²⁵ Stanowisko uzgodnione z Podkarpackim Urzędem Wojewódzkim oraz Krajową Administracją Skarbową.

Utworzenie przejść granicznych w dwóch pierwszych lokalizacjach zostało poparte przez Radę pod warunkiem optymalnego wykorzystania istniejącej infrastruktury, ukończenia modernizacji w istniejących przejściach oraz zawarcia nowej umowy o współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów, środków transportu przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową.

W celu dokonania analizy możliwości i potrzeby budowy nowych przejść w 2019 r. w Turce zorganizowano spotkanie ekspertów. Podczas rozmów ustalono m.in., że budowa przejścia Admczuki – Zbereże powinna nastąpić po spełnieniu ww. wymogów określonych przez PU MRK oraz wymogów w zakresie ochrony środowiska.

Natomiast, ewentualna budowa przejścia Michniowiec – Łopuszanka realizowana będzie na zasadzie parytetu na terytorium Ukrainy. Jednakże, działania te powinny być poprzedzone przygotowaniem infrastruktury po ukraińskiej stronie granicy (tj. budowa drogi dojazdowej oraz doprowadzenie sieci elektrycznej). W dniu 18 stycznia 2021 r. w odpowiedzi na notę dyplomatyczną Ambasady Ukrainy dotyczącą propozycji otwarcia drogowego przejścia granicznego Łopuszanka – Michniowiec, MSWiA przekazało do Ministerstwa Spraw Zagranicznych projekt noty, w której podtrzymano stanowisko zaprezentowane podczas posiedzenia ekspertów, z uwagi na fakt, iż określone wówczas warunki nie zostały dotychczas spełnione.

Dyrektor DSMiM poinformował, że stanowisko zaprezentowane przez grupę ekspertów jest wiążące dla strony polskiej.

(akta kontroli: str. 218-223, 336-359, 360-364)

Ad. 4 Wykonując postanowienia Rady w dniu 28 sierpnia 2015 r. w Rawie Ruskiej przedstawiciele m.in. Straży Granicznej dokonali analizy możliwości wprowadzenia kontroli w jednym miejscu oraz przeprowadzili wizytację przejść granicznych. Zgodnie z tymi analizami istniała możliwość wprowadzenia wspólnych przejść granicznych (kontroli w jednym miejscu) dla części przejść, przy czym wymagało to nakładów inwestycyjnych, a w przypadku odpraw po stronie ukraińskiej zmiany, w której będzie zapewniona zgodność *Umowy między Rządem RP a Gabinetem Ministrów Ukrainy o współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową z prawem UE*²⁶. Pierwsze uzgodnienia projektu odbyły się w październiku 2017 r. do projektu wpłynęło szereg uwag m.in. od Ministra Obrony Narodowej, Ministra Finansów i Ministra Sprawiedliwości. Podstawowa rozbieżność w odniesieniu do treści projektu dotyczyła kwestii stosowania środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy jednej strony na terytorium drugiej strony. W ramach wymiany korespondencji w tej sprawie w październiku 2021 r. Komenda Główna Straży Granicznej podtrzymała swoje stanowisko, że każda ze stron powinna stosować swoje przepisy w tym zakresie, a ewentualne decyzje, co do rozbieżności z tym stanowiskiem wyrażanej przez Ministra Sprawiedliwości powinny zapaść na wyższym szczeblu.

Procedowana zmiana Umowy między Rządem RP a Gabinetem Ministrów Ukrainy umożliwić ma budowę takich przejść po stronie ukraińskiej. Na istniejących

²⁶ Taki wniosek wynika z opinii Komisji Europejskiej EU-PILOT 7255/14/HOME z dnia 16 grudnia 2014 r., zgodnie z którą obowiązująca Umowa nie spełnia wymogów Rozporządzenia PE Nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 ustanawiającego kodeks graniczny Schengen.

przejściach, na chwilę obecną nie planuje się, wprowadzenia kontroli w jednym miejscu, przede wszystkim ze względu na konieczność poniesienia wysokich nakładów związanych z modernizacją infrastruktury.

Wspólne przejścia graniczne (kontrole graniczne prowadzone w jednym miejscu) obecnie są prowadzone na przejściach:

- Zosin – Ustiług (na kierunku wjazdowym),
- Budomierz – Hruszew (w obu kierunkach),
- Dołhobyczów – Uhrynów (w obu kierunkach),
- Krościenko – Smolnica (w obu kierunkach).

Takie rozwiązanie wprowadzone będzie również w nowo powstających przejściach np. Malhowicach.

(akta kontroli str. 344-350, 369, 373, 489-490)

Ad. 5 Według ustaleń podjętych na posiedzeniu Komisji ds. przejść, które odbyło się 19 marca 2015 r. w Hrebennym podjęto ustalenia dotyczące modernizacji ww. przejścia granicznego. W dniu 29 listopada 2019 r. otrzymano decyzję Ministra Finansów o zmianie zapewnienia finansowania realizacji przedsięwzięcia i przesunięciu środków na rok 2020. Wartość robót w dpg Zosin – Ustiług obejmujących przede wszystkim budowę trzech pasów odpraw wraz z pawilonami odpraw i infrastrukturą wyniosła 6.677 tys. zł. Inwestycja została zakończona w 2020 r. i miała na celu rozdzielenie ruchu na kierunku wjazdowym i wyjazdowym z Polski, co przyczyniło się do usprawnienia dokonywanych kontroli granicznych i uzyskanie docelowej przepustowości.

(akta kontroli: str. 123-126, 127-129, 130-163, 218-223, 441-455, 499-501)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Ministra SWiA w zakresie wykonania zadań związanych z budową nowych i rozbudową istniejących przejść granicznych. W MSWiA podjęto rzetelne działania zamierzające do realizacji objętych kontrolą zadań wynikających z propozycji PU MRK i zawartych przez Polskę i Ukrainę umów międzynarodowych dotyczących tych spraw. Przyczyny dotychczasowego braku realizacji lub niepełnej realizacji części z nich leżały, w ocenie NIK, poza zakresem działania Ministra i związane były z nierealizowaniem przez stronę ukraińską ustaleń dwustronnych przyjętych w ramach prac Komisji ds. przejść granicznych PU MRK. Realizację tych ustaleń mają umożliwić m.in. środki finansowe pochodzące z kredytu udzielonego Ukrainie przez stronę polską w ramach pomocy wiązanej, na podstawie umowy zawartej 9 września 2015 r.

OBSZAR

2. Działania na rzecz dostosowania przygranicznej infrastruktury drogowej do potrzeb ruchu granicznego

Opis stanu
faktycznego

Na odcinku polsko-ukraińskiej granicy państwowej do drogowych dpg prowadziło sześć dróg krajowych i dwie wojewódzkie. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o *drogach publicznych*²⁷ (dalej: uodp) sprawy z zakresu

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, ze zm.

planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg należą do właściwości zarządcy drogi, tj. w przypadku dróg krajowych do Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (art. 19 ust. 2 pkt. 1 uodp), a w przypadku dróg wojewódzkich do zarządu województwa (art. 19 ust. 2 pkt. 1 uodp).

W okresie objętym kontrolą Minister nie prowadził analiz dostosowania przygranicznej infrastruktury dojazdowej oraz parametrów technicznych dróg dojazdowych do przejść granicznych po stronie polskiej.

W latach 2015-2021 MSWiA nie kierowało postulatów do organów administracji rządowej lub samorządowej w zakresie budowy i rozbudowy przygranicznej infrastruktury drogowej po polskiej stronie granicy państwowej.

(akta kontroli: str. 32-39)

Z analizy dokumentacji wynika, że przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, odpowiedzialnego za infrastrukturę drogową, uczestniczyli w gremiach właściwych w sprawach inwestycji w przejściach granicznych, tj. m.in.: PU MRK, Komisji ds. przejść, Zespole ds. Zintegrowanego Zarządzania Granicą Państwową (wcześniej Zespole ds. Zagospodarowania Granicy Państwowej) oraz grupie roboczej ds. planowania inwestycji w przejściach granicznych.

Minister SWiA wyjaśnił, że stan przygotowania infrastruktury drogowej był na bieżąco uwzględniany przy podejmowaniu decyzji o realizacji inwestycji w przejściach granicznych, a Minister Infrastruktury podejmował działania pozostające w zakresie jego właściwości. Powyższe potwierdziły również wyjaśnienia Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych²⁸.

(akta kontroli: str. 49-53, 336-350, 438-440)

W 2016 r. m.in. przedstawiciele MSWiA wizytowali przejścia graniczne (w tym również drogi dojazdowe od strony ukraińskiej) w celu oceny ich stanu oraz potrzeb inwestycyjnych, w kontekście pomocy, jakiej Polska może udzielić Ukrainie w ramach *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o udzieleniu kredytu w ramach pomocy związanej*²⁹ podpisanej w Warszawie w dniu 9 września 2015 r. (dalej: umowa kredytowa).

Wizytacją objęte zostały następujące przejścia graniczne: Dorohusk – Jagodzin, Zosin – Ustilug (w tym także droga dojazdowa), Dołhobyczów – Uhrynów (tylko droga dojazdowa), Hrebenne – Rawa Ruska, Budomierz – Hruszew (tylko droga dojazdowa), Korczowa – Krakowiec, Medyka – Szeginie, miejsce planowanego dpg Malhowice – Niżankowice, Krościenko – Smolnica (tylko droga dojazdowa). W wyniku oględzin sformułowano 11 rekomendacji, w tym 8 dotyczących infrastruktury drogowej.

Rekomendacje te były również przedmiotem ustaleń podczas XIII posiedzenia PU MRK, które odbyło się w dniach 27-28 października 2016 r. we Lwowie. W ramach tej Rady utworzona została polsko-ukraińska grupa ekspertów ds. realizacji projektów w ramach umowy między Rządem RP a Rządem Ukrainy o udzieleniu

²⁸ Uzyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

²⁹ Zgodnie z art. 1 umowy kredytowej Rząd RP udzielił Rządowi Ukrainy kredytu (nieprzekraczającego 100 mln. EUR) na finansowanie projektów w dziedzinie modernizacji infrastruktury drogowej granic oraz budowy ukraińsko-polskich przejść granicznych. (M. P. z 2016 poz. 716, ze zm.).

kredytu w ramach pomocy wiązanej (dalej: grupa ekspertów). W skład tej grupy wchodzili przedstawiciele MSWiA³⁰.

W okresie objętym kontrolą odbyły się dwa posiedzenia tej grupy³¹. Podczas pierwszego posiedzenia uzgodniono projekty drogowe zaproponowane przez stronę ukraińską. Natomiast, podczas drugiego strony omówiły uwagi do tych projektów wraz z zapisami dotyczącymi finansowania przedsięwzięć.

(akta kontroli: str. 32-39, 138-147, 493-497)

Ostatecznie zawartych i zaakceptowanych przez stronę ukraińską zostało następujących 7 kontraktów w zakresie modernizacji dróg dojazdowych do przejść granicznych (w tym 1 kontrakt na usługi doradcze) na łączną kwotę około 59,1 mln EUR³²:

- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu krajowym T-14-01 Punkt kontrolny Smolnica – Stary Sambor – wartość 2.040 tys. EUR, wykonawca DROG-BUD S.A.,
- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu krajowym w obwodzie wołyńskim H-22 Ustiług – Łuck – wartość 4.811,4 tys. EUR, wykonawca DROG-BUD S.A.,
- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu krajowym T-14-03 Hruszew – Niemirów - wartość 3.489,1 tys. EUR, wykonawca UNIBEP S.A.³³,
- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu lokalnym O142001 Jaworów – Hruszew wartość 6.849,3 tys. EUR, wykonawca DROG-BUD S.A.,
- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu krajowym T-14-04 Czerwonogród – Rawa Ruska – wartość 21.499,3 tys. EUR, wykonawca DROG-BUD S.A.,
- kapitalny remont drogi publicznej samochodowej o znaczeniu krajowym w obwodzie lwowskim T-14-18 Niżankowice – Sambor – Drogozbycz – Stryj – wartość 19.499,3 tys. EUR, wykonawca DROG-BUD S.A.,
- usługi doradcze wsparcia projektów realizowanych w ramach Umowy między Rządem Ukrainy a Rządem RP o udzieleniu kredytu w ramach pomocy wiązanej – wartość 899 tys. EUR, wykonawca B-Act Sp. z o. o.

Ponadto, w ramach umowy kredytowej zostały zawarte i zaakceptowane przez stronę ukraińską 3 kontrakty³⁴ w zakresie modernizacji przejść granicznych na łączną kwotę około 23,8 mln EUR. W dniu 11 lipca 2019 r. Wszystkie te kontrakty zostały zaakceptowane przez stronę polską i weszły w życie. W dniu 2 września 2020 r. strona polska zaakceptowała aneksy do ww. kontraktów, zgodnie z którymi termin realizacji inwestycji został określony na 30 miesięcy, tj. do 2 marca 2023 r.

(akta kontroli: str. 38-39)

³⁰ W posiedzeniach brało udział kierownictwo Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA.

³¹ 10 kwietnia 2017 r. w Warszawie oraz 27 marca 2018 r. w Krakowcu.

³² Strona polska zaakceptowała te projekty do 13 maja 2019 r.

³³ 16 stycznia 2020 r. spółka UNIBEP S.A. rozwiązała kontrakt na kapitalny remont drogi T-14-03 Hruszew - Niemirów o wartości 3.489,1 tys. EUR zawarty ze Służbą Drogową w Obwodzie Lwowskim w ramach Umowy kredytowej, jako przyczynę podając brak współpracy strony ukraińskiej w realizacji kontraktu.

³⁴ Budowa przejścia pieszego w międzynarodowym drogowym punkcie przejścia Rawa Ruska na granicy ukraińsko - polskiej – wartość 1.376 tys. EUR; Wykonanie nawierzchni dla samochodów osobowych oraz autobusów w drogowym punkcie przejścia Krakowiec oraz wykonanie infrastruktury na ukraińskiej części granicy ukraińsko-polskiej – wartość 6.900 tys. EUR; Przebudowa międzynarodowego drogowego punktu przejścia Szeginie na granicy ukraińsko-polskiej – wartość 15.552,8 tys. EUR.

Kontrakty w zakresie modernizacji przejść granicznych i dróg dojazdowych były zgodne z rekomendacjami Rady oraz ustaleniami podjętymi podczas pierwszego posiedzenia grupy ekspertów w Warszawie.

Za realizację polskich kredytów rządowych odpowiedzialny był Minister Finansów.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Minister SWiA w ramach swojej właściwości rzeczowej współpracował z organami administracji rządowej realizującymi zadania z zakresu dostosowania przygranicznej infrastruktury drogowej na polsko-ukraińskim odcinku granicy państwowej do potrzeb ruchu granicznego. NIK pozytywnie ocenia podjęte przez Ministra działania w zakresie oceny stanu dróg dojazdowych do wybranych przejść granicznych po stronie ukraińskiej, co pozwoliło na wytypowanie inwestycji do sfinansowania z kredytu w ramach pomocy wiązanej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości NIK nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

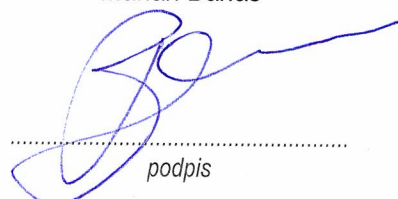
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 02 lutego 2022 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis